

Notat

Afgørelse om ikke-opsættende virkning

Resumé

På grund af den politiske opmærksomhed omkring Spildevandsprojekt Spangen og de indkomne klager til klagenævnet over KTU's beslutning, orienterer forvaltningen hermed udvalget om, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse om ikke-opsættende virkning for én af de tre klager over §25-afgørelsen. De øvrige klagepunkter i denne og de resterende klager afventer fortsat nævnets behandling.

Sagsfremstilling

Der er indsendt fire klager over afgørelser vedrørende Spildevandsprojekt Spangen. Ét af klagepunkterne fra én af klagerne – en gruppe naboer repræsenteret ved advokat – er nu blevet afgjort. Gruppen havde blandt andet anmodet Miljø- og Fødevareklagenævnet om, at klagen skulle have opsættende virkning.

Dette klagepunkt er blevet behandlet særskilt af klagenævnet, som har givet Københavns Kommune medhold. Nævnet vurderer, at der i projektet ikke er forhold, der kan begrunde en fravigelse af hovedreglen om, at en klage ikke har opsættende virkning.

Det betyder, at § 25-tilladelsen kan udnyttes, inden nævnet har truffet endelig afgørelse. Det sker dog på egen regning og risiko, da nævnet i forbindelse med behandlingen af de øvrige klagepunkter kan vælge at ændre eller ophæve § 25-tilladelsen.

Videre proces

KTU vil blive orienteret igen, når der også foreligger afgørelse på de resterende klagepunkter i denne sag, samt når der træffes afgørelse i de øvrige klagesager. Nævnenes Hus forventer, at Miljø- og Fødevareklagenævnet vil kunne færdigbehandle sagerne inden sommer 2027.

26-08-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 16130

Dokumentnummer i F2
272407

Sagsnummer i eDoc
2026-0239310

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Dato: 10. juli 2026
Sagsnr.: 26/06558
Klagenr.: 1088513

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**Miljø- og
Fødevareklagenævnet**

AFSLAG PÅ OPSÆTTENDE VIRKNING af klage over § 25-tilladelse til etablering af spildevandsprojekt i Københavns Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 53, jf. § 49, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler afslag på anmodning om at tillægge klage over Københavns Kommunes afgørelse af 29. april 2026 om § 25-tilladelse til etablering af spildevandsprojekt Spangen langs Harrestrup Å i Københavns Kommune opsættende virkning.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.² Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurderinger.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 27. maj 2026 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en gruppe omboende, der er repræsenteret ved advokat.

Klager har navnlig anført, at

- tilladelsen og miljøkonsekvensrapporten lider af væsentlige mangler,
- vurderingen af alternative løsninger er utilstrækkelig og uden beskrivelser af fravalgte alternativer,
- vurderingen af kumulative effekter er mangelfuld,
- miljøkonsekvensrapportens visualiseringer er utilstrækkelige,
- miljøkonsekvensrapportens beskrivelse af anlæggene i driftsfasen er mangelfuld,
- projektet udgør en trussel for flagermus,
- der ikke er anvendt klimafaktor i udregningerne,
- der pumpes urensset grundvand med højt indhold af arsen og barium ud i Harrestrup Å, og
- undersøgelserne af luftforurening er utilstrækkelige.

Klager har anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning.

Anmodningen er begrundet med anlægsprojektets omfang og karakter, og at en udnyttelse af tilladelsen vil have indgribende konsekvenser, herunder medføre uoprettelig skade på naturværdier. Klager har anført, at det under hensyn til de anførte klagepunkter er sandsynliggjort, at der i forbindelse med sagens behandling eller afgørelse er sket en væsentlig overtrædelse af den lovgivning, som Miljø- og Fødevareklagenævnet påser. Klager har desuden anført, at udnyttelse af tilladelsen vil vanskeliggøre et krav om fysisk lovliggørelse, hvis klager får medhold i klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har foretaget en særskilt behandling af spørgsmålet om opsættende virkning.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Københavns Kommune har den 29. april 2026 truffet afgørelse om § 25-tilladelse til etablering af spildevandsprojekt Spangen, herunder underjordiske bassiner til opmagasinerings af regnvandsopblandet spildevand, langs Harrestrup Å.

Det fremgår af afgørelsen, at Københavns Kommune har vurderet, at anlæg og drift af projektet med de indbyggede afværgeforanstaltninger og tilladelsens vilkår vil kunne ske uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Det fremgår desuden af afgørelsen, at det er vurderet, at projektet vil medføre ingen eller en kun ubetydelig påvirkning på bilag IV-arter. Det fremgår, at der i anlægsfasen skal fældes træer, men at ingen af træerne rummer

levesteder for flagermus. Det fremgår endvidere, at påvirkningen af flagermus som følge af støj i anlægsfasen på baggrund af arbejdets karakter og varighed ikke forventes at påvirke områdets økologiske funktionalitet for flagermus. Københavns Kommune har for at imødegå en usikkerhed i vurderingsgrundlaget fastsat supplerende vilkår i § 25-tilladelsen, som skal sikre, at flagermus ikke udsættes for støj fra særligt støjende anlægsarbejder (over 70 dB, inkl. impulstillæg på 5 dB) i byggeperioden på de arealer, hvor bygherren har mulighed for at gennemføre afværgetiltag. Kommunen har vurderet, at konklusionerne i miljøkonsekvensrapporten fortsat er gyl-dige med disse vilkår.

Københavns Kommune har i forhold til påvirkning af flagermus fra støj i anlægsfasen fastsat vilkår om midlertidig blænding med plast eller tilsva-rende materiale af udpegede træer med flagermusegnede hulheder i perio-den 1. september til 31. oktober. Der er desuden sat vilkår om etablering af nye hulheder i eksisterende, blivende ældre træer som erstatning for de blændede hulheder i forholdet 1:2 i egnede træer.

Herudover fremgår det af afgørelsen, at der i projektet er foretaget feltmå-linger i Harrestrup Å og nedstrøms recipienter, og at det samlet er vurderet, at projektet ikke vil medføre forringelse af tilstanden i Harrestrup Å. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at projektet ingen betydning vil have for vandkvaliteten i Harrestrup Å under anlægsfasen. I forhold til driftsfasen fremgår det desuden, at den kraftige reduktion af antallet af overløb med spildevand vil have en positiv påvirkning på vandkvaliteten og bidrage til opfyldelse af vandområdeplanernes mål for Harrestrup Å.

Det fremgår af afgørelsen, at det er vurderet, at den visuelle påvirkning i anlægsfasen vil være moderat på grund af byggepladshegn, kraner mv., men af midlertidig karakter, og at den i driftsfasen vil være ubetydelig, da byggepladshegn mv. fjernes. Desuden fremgår udarbejdede visualiseringer for drifts- og anlægsfasen af miljøkonsekvensrapporten.

Endvidere fremgår det af afgørelsen, at det er vurderet, at der vil være en ubetydelig påvirkning af luftemissioner forbundet med projektet i anlægs-periodens brug af entreprenørmaskiner. Ligeledes er det vurderet, at der i projektets driftsfase er taget de nødvendige foranstaltninger i både projek-tering og drift af bassinerne, så påvirkning fra luft- og lugtemissioner fra bassinerne vil være ubetydelig.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at det i hvert kapitel er vurderet, om der er andre projekter og planer i området, som kan have en kumulativ effekt på påvirkningerne fra projektet.

2.2 Førsteinstansens bemærkninger

Københavns Kommune har den 16. juni 2026 til klagen bemærket, at der ikke er grundlag for, at klagen tillægges opsættende virkning, da kommunen vurderer, at projektet i den konkrete sag ikke indebærer risiko for uoprettelig skade.

Københavns Kommune har bemærket, at projektets påvirkning af flagermus er behandlet indgående i miljøkonsekvensrapporten og de tilhørende bilag, et supplerende flagermusnotat, hvidbogen over høringssvar fra 2. offentlige høring samt i § 25-tilladelsen. Kommunen har bemærket, at det på baggrund af materialet er vurderet, at projektet ikke udgør en trussel mod flagermus, når de fastsatte vilkår og afværgeforanstaltninger overholdes.

Herudover har Københavns Kommune bemærket, at miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af de relevante fravalgte alternativer, og at disse er yderligere uddybet i hvidbogen over høringssvar fra 2. offentlige høring, som har indgået i beslutningsgrundlaget.

Københavns Kommune har endvidere bemærket, at miljøkonsekvensrapportens vurdering af kumulative effekter omfatter de projekter, som på tidspunktet for rapportens udarbejdelse var relevante, realistiske og tilstrækkeligt konkrete til at kunne indgå i en kumulativ vurdering.

2.3 Bemærkninger fra ansøger

Ansøger har den 7. juli 2026 til klagen bemærket, at der ikke foreligger særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af hovedreglen om, at klagen ikke har opsættende virkning.

Ansøger har bl.a. bemærket, at der foretages en reetablering af områdernes nuværende arealanvendelse, og at der er stillet vilkår om afværgeforanstaltninger af hensyn til bilag IV-arten flagermus, herunder for at sikre, at flagermus ikke udsættes for støj fra særligt støjende anlægsarbejder. Ansøger har yderligere anført, at udnyttelse af § 25-tilladelsen ikke vil medføre en risiko for beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for flagermus.

Ansøger har desuden bemærket, at det vil få væsentlige konsekvenser for projektets færdiggørelse og økonomi samt for opfyldelse af kravene til indsatser og mål i vandområderne, hvis klagen tillægges opsættende virkning.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Klage over afgørelser efter miljøvurderingsloven har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan efter lovens § 53 imidlertid ved rettidig klage bestemme, at en afgørelse efter § 21 eller en afgørelse om tilladelse efter § 25 ikke må udnyttes, og at et påbud efter § 46, stk. 4, ikke skal efterkommes. Hvis et bygge- eller anlægsarbejde er iværksat, kan nævnet påbyde arbejdet standset.

Det fremgår af lovforarbejderne til miljøvurderingslovens § 53,³ at bestemmelserne i planlovens § 60, stk. 8, 1. og 2. pkt., videreføres på nærværende lovs område.

Ifølge lovbemærkningerne til planloven⁴ vil vurderingen af, om en klage bør tillægges opsættende virkning i første række bero på, om det er overvejende sandsynligt, at der foreligger en væsentlig overskridelse af loven. Hertil kommer graden af risiko for, at en udnyttelse af tilladelsen/godkendelsen vil influere uheldigt på muligheden for at kræve fysisk lovliggørelse, hvis der senere gives klager medhold. Efter forarbejderne til miljøvurderingslovens § 53 kan omstændigheder som tidspunktet for klagens indgivelse, aktivitetens påbegyndelse og aktivitetens karakter, også have betydning for nævnets beslutning.

Der skal efter Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis foreligge særlige forhold, før nævnet på et foreløbigt grundlag kan fravige lovens hovedregel om, at klage over § 25-tilladelser ikke har opsættende virkning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at en afgørelse om opsættende virkning efter sin karakter må træffes hurtigst muligt, hvorfor nævnet må basere sin vurdering på de oplysninger i sagen, som er umiddelbart tilgængelige.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger i sagen, at der ikke er forhold, der kan begrunde, at nævnet fraviger hovedreglen om, at en klage ikke har opsættende virkning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at projektets påvirkning på bilag IV-arter, herunder flagermus, vandmiljø, visuelle forhold, luftemissioner, kumulative effekter og fravalgte alternativer er beskrevet i § 25-tilladelsen og miljøkonsekvensrapporten. Nævnet bemærker desuden, at der er fastsat vilkår i § 25-tilladelsen om midlertidig blanding af flagermusegnede hulheder i træer og etablering af nye hulheder som erstatning herfor i anlægsperioden af hensyn til flagermus.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det forhold, at en klage ikke tillægges opsættende virkning, ikke indebærer begrænsninger i nævnets adgang til at ændre eller ophæve en § 25-tilladelse. Det betyder, at en eventuel udnyttelse af § 25-tilladelsen inden nævnets afgørelse foreligger, sker på egen regning og risiko.

Miljø- og Fødevareklagenævnet vil senere tage stilling til de spørgsmål, der er rejst i klagen.

³ Jf. bemærkningerne til § 53 i forslag til L147 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), (FT2015/1).

⁴ Lovbemærkninger til § 48 til Lov nr. 250 af 23. maj 1984 om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler afslag på anmodning om at tillægge klage over Københavns Kommunes afgørelse af 29. april 2026 om § 25-tilladelse til etablering af spildevandsprojekt Spangen langs Harrestrup Å i Københavns Kommune opsættende virkning.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Københavns Kommune (j.nr. 2026-0195909) samt for klager og dennes eventuelle repræsentant via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://mfkn.naevneneshus.dk>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Tilde Brogaard Steffensen
Stedfortrædende formand